2.- EMPREGO

A ANÁLISE DESTE CAPÍTULO ESTÁ DIVIDIDA en tres grandes apartados. En primeiro lugar faise referencia á situación demográfica como elemento introductorio da situación do mercado de traballo. Os datos correspondentes á poboación obtivéronse do *"Padrón Municipal de Habitantes"* con referencia a 1 de xaneiro de 1996, a súa revisión de 1998 e a 1 de xaneiro de 2001 e 2002. Asemade tamén foron utilizadas outras dúas fontes publicadas polo Instituto Galego de Estatística, como son o *"Movemento natural da poboación"*, dos anos 2001 e 2002, e o *Censo de Poboación e Vivendas 2001*, xunto ó *Anuario social 2003*, publicado por La Caixa.

De seguido, considéranse os datos propios do mercado de traballo recollidos tanto no *Censo de Poboación e Vivendas 2001*, e que contén datos da distribución da poboación en vivendas familiares de 16 e máis anos segundo a súa relación coa actividade económica (poboación activa, poboación inactiva, poboación ocupada e parada, taxas de ocupación, de paro e actividade), como no *Informe comarcal do mercado laboral*, publicado pola Xunta de Galicia.

Posteriormente, realízase un estudio das medidas activas de emprego, facendo referencia ós programas de mellora da empregabilidade, ás actuacións para o fomento do emprego e a estabilidade laboral, ás actuacións para o desenvolvemento da economía social e do autoemprego, e finalmente ós programas de cooperación e escolas obradoiro. Para a realización deste terceiro apartado terase en conta a información recollida nas *"Medidas activas de emprego. Balance de resultados"* correspondentes ós anos 2001 e 2002.

G.2.1. *Pirámide de poboación en Monforte-O Barco*

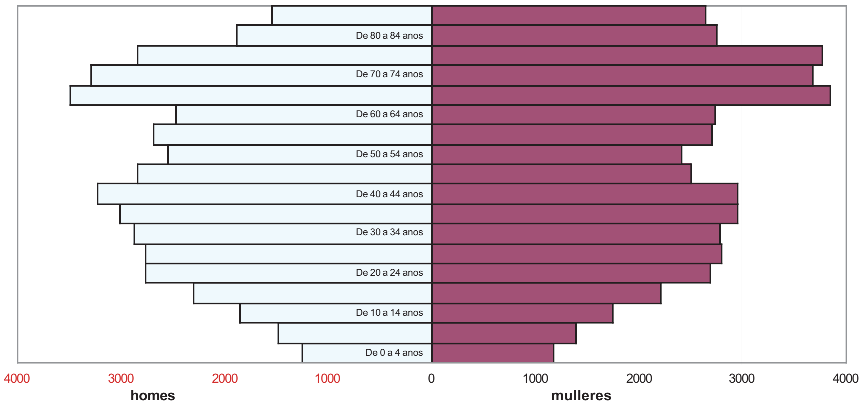

Fonte: *IGE, Censos de poboación e vivendas 2001*

Demografía

Segundo as cifras oficiais de poboación publicadas polo Instituto Galego de Estatística (IGE), a poboación residente en Monforte-O Barco a 1 de xaneiro de 2002 ascendía a 94.913 persoas. Comparado co conxunto de Galicia, estas áreas funcionais acollíen en conxunto o 3,5% da poboación galega, case oito puntos porcentuais menos do que representa a súa superficie (o 11,4% do total territorial galego).

No **gráfico 2.1.** pódese observa-la pirámide de poboación correspondente á área de Monforte-O Barco, por grupos quinquenais para o ano 2001. Apréciase a estructura da poboación, onde o grupo de idade maioritario, tanto de homes como de mulleres, é o que corresponden a franxa de idade entre 65 e 69 anos, seguíndolle en importancia os de 75-79 e 70-74 no caso das mulleres e de 70-74 e 40-44 anos no caso dos homes. En xeral, a estructura por idades da poboación en Monforte-O Barco está configurando unha pirámide de poboación invertida. Asemade, cómpre salientar que a partires do quinquenio 55-59 o número de mulleres é superior ó dos homes.

Atendendo á distribución comarcal, as estructuras por idades da poboación dan como resultado unha estructura piramidal homoxénea nas tres comarcas pertencentes á provincia de Lugo e en Terra de Trives, onde os grupos de idade predominantes son os de 65-69 anos, 70-74 e 75-79 anos. Pola contra, na comarca de Valdeorras, os cinco grupos de idade con maior poboación son os que van dende os 20-24 anos ós 40-44 anos. Cómpre salientar que nas cinco comarcas, nos quinquenios de maior idade o número de mulleres é superior ó dos homes (**anexo I**).

Do **cadro 2.1.** pódese extraer unha análise da evolución da poboación nos distintos ámbitos xeográficos no período que vai dende o 1 de maio de 1996 ó 1 de xaneiro de 2002. Neste período, no conxunto das áreas funcionais consideradas redúcese a poboación en 3.332 indivi-

2.1. Poboación 1996-2002: principais datos

	Padrón 1996			Renovación padrón 2000			Poboación 2001	Poboación 2002	Variación poboación 1996-2002	Taxa incremento poboación 1996-2002	Densidade poboación 1996	Densidade poboación 2002(1)
	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres						
Área Monforte-O Barco	98.245	48.135	50.110	96.004	46.819	49.185	96.749	94.913	-3.332	-3,39	30,4	29,4
Chantada	18.247	8.929	9.318	17.288	8.478	8.810	17.118	16.893	-1.354	-7,42	39,5	38,1
Quiroga	7.994	3.974	4.020	7.398	3.598	3.800	7.245	7.125	-869	-10,87	13,8	12,3
Terra de Lemos	36.691	17.654	19.037	36.164	17.310	18.854	36.089	35.749	-942	-2,57	40,5	38,0
Terra de Trives	6.582	3.356	3.226	6.102	3.068	3.034	7.171	5.825	-757	-11,50	15,2	19,5
Valdeorras	28.731	14.222	14.509	29.052	14.365	14.687	29.126	29.321	590	2,05	29,6	30,3
Provincia Lugo	370.303	180.550	189.753	365.619	177.594	188.025	364.125	361.782	-8.521	-2,30	37,6	36,7
Provincia Ourense	346.913	166.778	180.135	345.241	165.472	179.769	344.623	343.768	-3.145	-0,91	47,7	47,3
Galicia	2.742.622	1.320.347	1.422.275	2.731.900	1.312.391	1.419.509	2.732.926	2.737.370	-5.252	-0,19	92,7	92,6
Área funcional / Provincia Lugo (2) *(%)*	17,0	16,9	17,1	16,6	16,5	16,7	16,6	16,5				
Área funcional / Provincia Ourense (2) *(%)*	10,2	10,5	9,8	10,2	10,5	9,9	10,5	10,2				
Área funcional / Galicia *(%)*	3,6	3,6	3,5	3,5	3,6	3,5	3,5	3,5				

(1) As densidades de poboación están calculadas segundo Poboación 2002 / Superficie (a partir do Padrón 1996)
(2) Nos pesos provinciais inclúense só as comarcas da área funcional que pertencen a cada unha das provincias
Fonte: *IGE*

duos, o que supón unha taxa de reducción do 3,4%. A reducción no volume de poboación no período sinalado é común a tódalas comarcas da área funcional, agás na comarca de Valdeorras onde se incrementa a poboación en 590 individuos. En canto á maior taxa de reducción de poboación destaca a comarca de Terra de Trives, onde no período sinalado redúcese a poboación nun 11,5%

Por outra banda, é importante salienta-las diferencias que existen entre as distintas comarcas da área funcional en canto á densidade de poboación. Tendo en conta que a densidade de poboación media de Galicia para o ano 2002 é de 92,6 hab/km^2 , e a das provincias de Lugo e Ourense de 36,7 hab/km^2 e 47,3 hab/km^2 respectivamente, destacan pola importancia desta variable as comarcas de Chantada e Terra de Lemos con densidades de poboación de 38,1 e 38 hab/km^2 respectivamente, sendo a comarca con menor densidade de poboación a de Quiroga con 12,3 hab/km^2. Dun xeito xeral as cinco comarcas da área están por debaixo da media de densidade de poboación de Galicia, así como tamén están por debaixo das densidades medias provinciais, agás Chantada e Terra de Lemos. No que respecta á porcentaxe de poboación que representa cada comarca dentro da área funcional, destacan Terra de Lemos e Valdeorras co 37% e o 30% da poboación total da área funcional respectivamente, e no extremo oposto Terra de Trives co 6% do total da área.

En canto á variación que se produce no total da poboación debido a factores naturais, é dicir, o **saldo vexetativo**, diferencia entre os nacementos e as defuncións, existen datos do movemento natural da poboación para os anos 2001 e 2002 no **cadro 2.2.**, onde a nota común é un maior número de defuncións que nacementos, co que estas cifras, todas elas negativas, contribúen ó descenso da poboación nas diferentes comarcas.

Igualmente pode comprobarse que no ano 2002 rexistráronse en Monforte-O Barco un total de 459 nacementos, un 5,3% máis que no ano anterior, e 1.407 defuncións, un 1,2% superior ó rexistrado en 2001, pasando o saldo vexetativo de –755 en 2001 a –748 en 2002. Comparado co conxunto de Galicia, na área obxecto de análise concéntranse o 2,4% dos nacementos galegos e o 5,0% das defuncións (2,3% e 5,0%, respectivamente, en 2001).

Atendendo á distribución comarcal, o devandito **cadro 2.2.** reflicte que o número de nacementos medrou nas comarcas de Valdeorras (20 nacementos máis que en 2001), Quiroga (6) e Terra de Lemos (4 máis), descendendo nas de Chantada e terra de Trives, con 4 e 3 nacementos menos que en 2001. En relación ó número de defuncións, cómpre salienta-lo incremento rexistrado en Terra de Lemos (43 defuncións máis) e o descenso que se produce en Valdeorras, con 32 mortes menos.

Atendendo ó **cadro 2.3.**, e tendo en conta que como unidade intermedia entre a entidade singular de poboación e o concello existen agrupacións de entidades singulares, (parroquias, irmandades e outras), que conforman unha unidade colec-

2.2. Movemento natural da poboación 2001-2002 (1)

	2001			2002			2001-02 (%)		
	Nacementos	Defuncións	Saldo vexetativo	Nacementos	Defuncións	Saldo vexetativo	Nacementos	Defuncións	Saldo vexetativo
Área Monforte-O Barco	436	1.391	-955	459	1.407	-948	5,3	1,2	-0,7
Chantada	74	252	-178	70	254	-184	-5,4	0,8	3,4
Quiroga	19	117	-98	25	116	-91	31,6	-0,9	-7,1
Terra de Lemos	152	552	-400	156	595	-439	2,6	7,8	9,7
Terra de Trives	26	93	-67	23	97	-74	-11,5	4,3	10,4
Valdeorras	165	377	-212	185	345	-160	12,1	-8,5	-24,5
Provincia Lugo	1.895	4.882	-2.987	1.905	4.836	-2.931	0,5	-0,9	-1,9
Provincia Ourense	1.791	4.378	-2.587	1.812	4.361	-2.549	1,2	-0,4	-1,5
Galicia	19.251	28.011	-8.760	19.216	28.009	-8.793	-0,2	0,0	0,4

(1) Os datos para os anos 2001 e 2002 son provisionais.
Fonte: *IGE, Movemento Natural da Poboación*

2.3. *Entidades singulares e colectivas de poboación 1991-2001* (1)

	1991		2001		2001-1991	
	Entidades singulares	Entidades colectivas	Entidades singulares	Entidades colectivas	Entidades singulares	Entidades colectivas
					(%)	
Área Monforte-O Barco	2.069	432	2.217	431	7,2	-0,2
Chantada	591	86	651	86	10,2	0,0
Quiroga	207	38	211	38	1,9	0,0
Terra de Lemos	961	140	1.044	139	8,6	-0,7
Terra de Trives	143	56	144	56	0,7	0,0
Valdeorras	167	112	167	112	0,0	0,0
Provincia Lugo	9.161	1.271	9.750	1.264	6,4	-0,6
Provincia Ourense	3.688	919	3.676	916	-0,3	-0,3
Monforte-O Barco / Provincias *(%)*	16,1	19,7	16,5	19,8		

(1) Segundo o Glosario terminolóxico do INE, como unidade intermedia entre a entidade singular de poboación e o concello existen, nalgunhas rexións, agrupacións de entidades singulares, (parroquias, irmandades e outras), que conforman unha entidade colectiva de poboación con personalidade propia e unha orixe marcadamente histórica

Fonte: *INE*

tiva de poboación con personalidade propia e unha orixe marcadamente histórica, existen na área funcional un total de 431 entidades colectivas de poboación, entendendo por tal o especificado anteriormente, e 2.217 entidades singulares de poboación. Comparando estas cifras coa recollidas polo Censo de 1991, constátase que no conxunto da área funcional increméntase o número de entidades singulares de poboación pasando de 2.069 en 1991 a 2.217 no ano 2001, un 7,2% máis; no que respecta ás entidades colectivas de poboación estas redúcense nun 0,2% pasando de 432 en 1991 a 431 no ano 2001. Dende un punto de vista comarcal, en tódalas comarcas da área funcional produciuse un incremento no número de entidades singulares de poboación, e no que respecta ás entidades colectivas de poboación estas manténense inalteradas en tódalas comarcas agás na comarca de Terra de Lemos, onde se pasa de 140 entidades colectivas de poboación no ano 1991 a 139 entidades no ano 2001.

Seguindo coa análise poboacional resulta de interese estudia-la dispersión ou concentración da poboación pola súa repercusión en termos socioeconómicos. Ó non existir na literatura un indicador claro deste fenómeno, e por dispoñer só de datos desagregados ata o nivel municipal, optouse por recolle-la poboación que vive en núcleos de menos de 2.000 habitantes, entre 2.000 e 5.000 habitantes, entre 5.000 e 10.000 habitantes, e de máis de 10.000 habitantes, é dicir, a poboación que, dada a estructura da área funcional de Monforte-O Barco, vive concentrada en agrupacións consideradas como significativas.

O **cadro 2.4.** reflicte os datos absolutos para o ano 1998, polo que resulta necesaria a súa comparación co volume total de poboación en cada comarca.

En primeiro lugar, a porcentaxe de poboación residente en concellos de menos de 2.000 habitantes é o 13,2% do total da poboación da área funcional. A nivel comarcal, o 41,7% da poboación da comarca de Quiroga reside en municipios de menos de 2.000 habitantes, así como o 35,9% da poboación total da comarca de

2.4. ***Poboación nos concellos: distribución segundo tramos de número de habitantes***

	< 2.000 hab	2.000 > hab > 5.000	5.000 > hab > 10.000	> 10.000 hab	Total
Comarca de Chantada	-	7.707	-	10.002	17.709
Carballedo	-	3.363	-	-	3.363
Chantada	-	-	-	10.002	-
Taboada	-	4.344	-	-	4.344
Comarca de Terra de Lemos	-	11.781	5.246	19.933	36.960
Bóveda	-	2.141	-	-	2.141
Monforte	-	-	-	19.933	19.933
Pantón	-	3.637	-	-	3.637
A Pobra de Brollón	-	2.753	-	-	2.753
O Saviñao	-	-	5.246	-	5.246
Sober	-	3.250	-	-	3.250
Comarca de Quiroga	3.198	-	4.458	-	7.656
Folgoso do Caurel	1.669	-	-	-	1.669
Quiroga	-	-	4.458	-	4.458
Ribas de Sil	1.529	-	-	-	1.529
Comarca de Terra de Trives	3.355	5.972	-	-	9.327
Chandrexa de Queixa	928	2.986	-	-	3.914
Manzaneda	1.343	-	-	-	1.343
A Pobra de Trives	-	2.986	-	-	2.986
San Xoán de Río	1.084	-	-	-	1.084
Comarca de Valdeorras	6.715	2.341	7.523	12.157	28.736
O Barco	-	-	-	12.157	12.157
O Bolo	1.549	-	-	-	1.549
Carballeda	-	2.341	-	-	2.341
Larouco	625	-	-	-	625
Petín	1.181	-	-	-	1.181
A Rúa	-	-	5.009	-	5.009
Rubiá	1.887	-	-	-	1.887
A Veiga	1.473	-	-	-	1.473
Vilamartín	-	-	2.514	-	2.514
Área Monforte-O Barco	13.268	27.801	17.227	42.092	100.388
Provincia Lugo	18.652	122.800	65.859	160.440	367.751
Provincia Ourense	59.246	103.461	36.730	144.733	344.170
Monforte-O Barco/ provincias *(%)*	17,0	12,3	16,8	13,8	14,1

Fonte: *IGE, Revisión do Padrón municipal de habitantes 1998*

Terra de Trives e o 23% da poboación da comarca de Valdeorras, fronte ás comarcas de Chantada e Terra de lemos, onde as porcentaxes de poboación nestes municipios é do 0%.

No que respecta á poboación residente en concellos entre 2.000 e 5.000 habitantes, a media da área funcional sitúase no 27,6%. A porcentaxe da comarca de Valdeorras é o 64%, a da comarca de Chantada é do 43,5%, a da comarca de Terra de Lemos é do 31,8%, e a comarca de Valdeorras ten o 8,1% da súa poboación residindo en concellos enmarcados nesta franxa de poboación, fronte á comarca de Quiroga onde a porcentaxe é do 0%.

En relación á poboación residente en concellos entre 5.000 e 10.000 habitantes, a media da área funcional está no 17,1% da poboación total. A porcentaxe de poboación residente nos concellos incluídos nesta franxa de poboación por comarcas é a seguinte, a comarca de Quiroga ten o 58% da súa poboación total nestes concellos, Valdeorras o 26% e Terra de Lemos o 14%, as dúas comarcas restantes, Chantada e Terra de Trives non teñen residentes en concellos nesta franxa de poboación.

Finalmente, a poboación residente en concellos de máis de 10.000 habitantes na área funcional, supón o 41,9% da poboación total, esta poboación está centrali-

G.2.2.

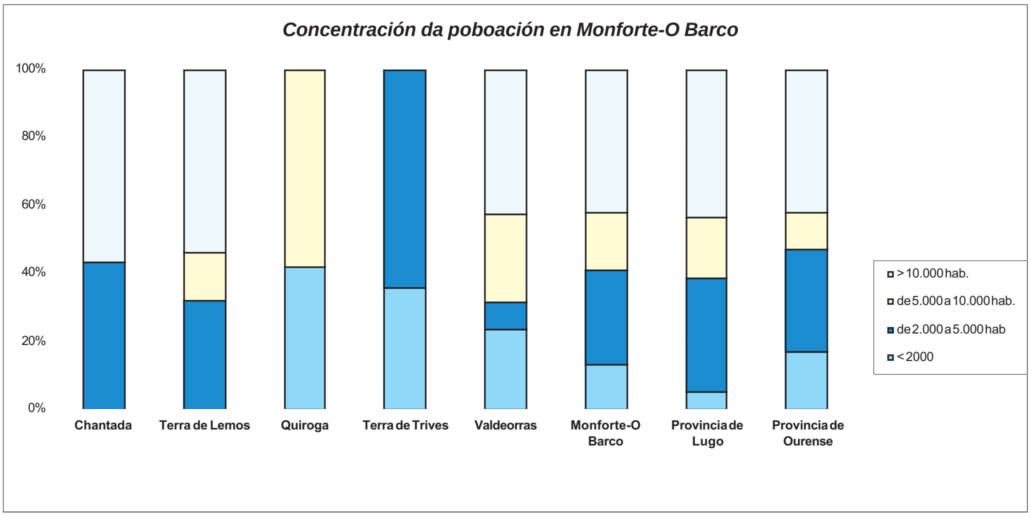

Fonte: *IGE. Renovación do Padrón municipal de habitantes de 1998*

zada en tres concellos, no de Chantada, co 56% do total de poboación da comarca, no de Monforte de Lemos, co 54% do total de poboación comarcal, e no Barco co 42% do total da poboación da comarca; neste senso só 3 dos 25 concellos que compoñen a área funcional de Monforte-O Barco teñen máis de 10.000 habitantes.

Como complemento destes datos, o **gráfico 2.2.** ven amosar dun xeito sinxelo a concentración da poboación podendo observar con claridade as características e trazos anteriormente comentados.

No que respecta ós **movementos migratorios** dentro da área funcional de Monforte-O Barco, poden distinguirse catro formas de conceptualiza-lo fenómeno migratorio: inmigración interior, inmigración exterior, emigración interior e emigración exterior. O **cadro 2.5** recolle datos a nivel municipal a excepción da emigración exterior (baixas no Padrón Municipal de Habitantes que se rexistran como consecuencia da saída de residentes para o estranxeiro).

No que respecta á inmigración interior, é dicir, ás altas no Padrón Municipal de Habitantes que se rexistran nos concellos como consecuencia da chegada de novos residentes procedentes doutros concellos do territorio español, é importante destacar o feito de que os concellos cun maior número de habitantes dentro da área funcional segundo o Padrón de 2000, son os que reciben un maior volume de inmigración interior. Segundo o volume de inmigración interior, destaca dentro da área funcional o concello de Monforte de Lemos e o de Valdeorras con 404 e 355 individuos respectivamente, o que supón, para o citado ano o 2% e o 2,8% da súa poboación total respectivamente. Sen embargo son tamén estes concellos os que presentan un maior volume de emigración exterior, é dicir, de saídas de residentes cara outros concellos; neste

2.5. *Movementos migratorios*

	Inmigración interior	Inmigración exterior	Emigración interior	Saldo migratorio	Taxa migración (‰)
Comarca de Chantada	192	48	239	1	-
Carballedo	40	2	77	-35	-10,81
Chantada	105	39	109	35	3,56
Taboada	47	7	53	1	0,24
Comarca de Terra de Lemos	654	127	693	88	-
Bóveda	26	6	43	-11	-5,37
Monforte	404	64	401	67	3,4
Pantón	49	13	82	-20	-5,65
A Pobra de Brollón	38	9	45	2	0,76
O Saviñao	72	28	82	18	3,53
Sober	65	7	40	32	10,28
Comarca de Quiroga	163	15	194	-16	-
Folgoso do Caurel	26	-	47	-21	-13,18
Quiroga	96	13	111	-2	-0,46
Ribas de Sil	41	2	36	7	4,78
Comarca de Terra de Trives	80	5	139	-54	-
Chandrexa de Queixa (1)	-	-	-	-	-
Manzaneda	17	-	21	-4	-3,16
A Pobra de Trives	42	3	83	-38	-13,05
San Xoán de Río	21	2	35	-12	-11,65
Comarca de Valdeorras	838	139	824	153	
O Barco	355	117	321	151	11,83
O Bolo	11	1	54	-42	-29,33
Carballeda	48	2	84	-34	-14,7
Larouco (1)	-	-	-	-	-
Petín	45	-	41	4	3,51
A Rúa	212	14	154	72	14,38
Rubiá	34	3	40	-3	-1,64
A Veiga	34	2	59	-23	-15,91
Vilamartín	99	-	71	28	11,19
Área Monforte - O Barco	1.927	334	2.089	172	-
Provincia Lugo	6.034	650	6.644	40	0,11
Provincia Ourense	8.677	1.993	9.722	948	2,77
Área Monforte-O Barco/ provincias (%)	13,1	12,6	12,8	17,4	-

(1) Faltan os concellos de Chandreixa de Queixa e Larouco porque na metodoloxía de La Caixa non se inclúen aqueles de menos de 1000 hab.
Fonte: *La Caixa, Anuario Social*

senso os concellos de Valdeorras e Monforte de Lemos presentan saldos positivos xa que a emigración interior (321 e 401 individuos respectivamente) é menor que a inmigración interior (355 e 404 individuos respectivamente).

En relación á inmigración exterior –altas no Padrón Municipal de Habitantes como consecuencia da chegada de novos residentes procedentes do estranxeiro–, o conxunto da área funcional acolleu no ano 2000 a 334 novos estranxeiros, destacando a comarca de Valdeorras, onde están empadroados o 41,6% dos novos inmigrantes, seguida da comarca de Terra de Lemos co 38% do total. A nivel municipal os concellos de O Barco de Valdeorras (117 altas) Monforte de Lemos (64 altas), e Chantada (39 altas) son os que reciben un maior volume de incorporacións. En xeral, a área funcional de Monforte-O Barco recibiu no citado ano o 29,3% da poboación inmigrante total da provincia de Lugo e o 7,2% do total da provincia de Ourense, e o 2,6% do total de inmigrantes recibidos na Comunidade Autónoma no ano 2000.

Unha vez analizados estes indicadores, observamos como o saldo migratorio, é dicir, o resultado de restar ós dous tipos

2.6. *Poboación: distribución segundo o lugar do nacemento*

	Nados mesmo municipio	Nados notro municipio da súa CA	Nados notras CCAA	Nados país estranxeiro
		(%)		
Comarca de Chantada				
Carballedo	79,5	16,2	1,2	3,2
Chantada	74,6	17,3	2,9	5,2
Taboada	75,1	18,7	2,0	4,2
Comarca de Terra de Lemos				
Bóveda	61,5	31,7	4,3	2,5
Monforte	55,2	32,3	6,8	5,6
Pantón	80,3	14,0	2,0	3,7
A Pobra de Brollón	76,6	16,5	3,9	3,1
O Saviñao	81,8	12,2	2,1	3,9
Sober	83,0	12,0	2,3	2,6
Comarca de Quiroga				
Folgoso do Caurel	94,2	2,6	2,6	0,7
Quiroga	68,2	19,9	6,4	5,5
Ribas de Sil	65,3	22,4	5,7	6,6
Comarca de Terra de Trives				
Chandrexa de Queixa (1)	-	-	-	-
Manzaneda	81,0	12,1	5,5	1,3
A Pobra de Trives	62,7	28,0	5,6	3,7
San Xoán de Río	82,5	12,3	3,0	2,1
Comarca de Valdeorras				
O Barco	49,3	30,8	10,3	9,5
O Bolo	84,3	9,1	2,7	3,9
Carballeda	70,3	7,4	6,5	15,8
Larouco (1)	-	-	-	-
Petín	61,7	26,3	7,3	4,7
A Rúa	45,1	40,0	7,8	7,1
Rubiá	76,9	10,0	9,6	3,6
A Veiga	86,7	7,3	3,7	2,3
Vilamartín	60,1	27,2	6,7	6,0
Provincia Lugo	68,1	24,2	5,2	2,6
Provincia Ourense	61,7	27,3	4,7	6,4
Total C. A. Galicia	64,2	27,6	4,5	3,7
Total España	49,7	28,8	17,9	3,6

(1) Faltan os concellos de Chandreixa de Queixa e Larouco porque na metodoloxía de La Caixa non se inclúen aqueles de menos de 1000 hab.
Fonte: *La Caixa, Anuario Social*

de inmigración (interior e exterior) a emigración interior, este saldo é positivo para o conxunto da área funcional e para as comarcas de Terra de Lemos, Chantada e Valdeorras, sendo negativo nas dúas restantes. Neste senso a comarca de Valdeorras presenta un saldo positivo de 153 individuos, a causa dos saldos migratorios positivos dos concellos de O Barco, Petín e A Rúa, que compensan os saldos migratorios negativos dos restantes concellos da comarca; a comarca de Terra de Lemos presenta un saldo positivo de 88 individuos, fundamentalmente debido ó saldo de 67 individuos do concello de Monforte de Lemos, a comarca de Chantada presenta un saldo migratorio positivo de 1 individuo a causa das incorporacións netas de 35 individuos no concello de Chantada e de un individuo no concello de Taboada que compensan as perdas no concello de Carballedo. No que respecta ás comarcas con saldo migratorio negativo, a comarca de Quiroga presenta un saldo negativo de 16 individuos, existindo saldo migratorio negativo nos tres concellos que compoñen a comarca, e a comarca de Terra de Trives presenta un saldo migratorio negativo de 54 individuos a causa do saldo migratorio negativo que presentan tódolos concellos da comarca.

Co obxecto de completa-los datos anteriores, o **cadro 2.6,** describe a distri-

bución da poboación segundo o seu lugar de nacemento.

En relación á porcentaxe de residentes nados no mesmo concello, a media galega sitúase no 64,2% da poboación, e dentro da área funcional 16 concellos dos 25 que a compoñen están por riba desa media, destacando concellos como os de Folgoso do Caurel ou a Veiga onde o 94,2% e o 86,7% da súa poboación respectivamente naceron no mesmo concello de residencia. A porcentaxe media de nados noutro municipio da súa Comunidade Autónoma para Galicia é do 27,6%, 17 dos 25 concellos que compoñen a área funcional están por debaixo desa porcentaxe media, destacando o concello de Folgoso do Caurel onde só o 2,6% da súa poboación total naceu noutro concello galego fronte a concellos como o de A Rúa onde o 40% da súa poboación naceu noutro municipio de Galicia.

En relación á porcentaxe de residentes nados noutra Comunidade Autónoma, a media para Galicia é do 4,5% da poboación total, na área funcional destacan os concellos de O Barco e Rubiá, na comarca de Valdeorras, onde o 10,3% e o 9,6% da súa poboación total respectivamente naceu noutra Comunidade Autónoma, superando en máis de 5 puntos porcentuais á media galega. Finalmente, no que respecta ós residentes nados noutro país estranxeiro, a media galega sitúase no 3,7% da poboación total, e dentro da área funcional existen 13 concellos que superan a citada media, salientando o concello de Carballeda onde o 15,8% da súa poboación total naceu nun país estranxeiro.

Mercado de traballo

A análise do mercado de traballo realízase a partir da información recollida no *Censo de Poboación e Vivendas 2001* publicado polo IGE, así como no *Informe comarcal de mercado laboral* da Xunta de Galicia. En primeiro lugar preséntanse os datos da taxa de actividade, taxa de ocupación e poboación ocupada e taxa de paro correspondentes ó ano 2001, para posteriormente analiza-los datos do desemprego rexistrado na oficinas de emprego da Xunta de Galicia a 31 de decembro de 2001 e 2002.

• *Actividade e ocupación*

Atendendo ós datos do Censo de Poboación e Vivendas de 2001 a poboación en vivendas familiares maior de 16 anos na área de Monforte-O Barco ascendeu a 81.979 persoas (o 3,5% do total galego), das que 42.282 persoas eran mulleres (o 3,5% da poboación galega feminina en vivendas familiares de 16 e máis anos) e 39.697 persoas son homes (o 3,6%).

A **poboación activa** na zona xeográfica obxecto de estudio ascendeu a 34.568 persoas, das que 30.544 persoas son ocupados e 4.024 son persoas desempregadas. Atendendo á distribución segundo sexos, o **cadro 2.7.** amosa que o 61,7% da poboación ocupada son homes, sendo esta porcentaxe do 51,3% no caso da poboación parada.

Tendo en conta a relación entre a poboación activa e ocupada coa poboación maior de 16 anos, así como a relación entre a poboación parada e a activa, o

2.7. *Poboación de 16 e máis anos en vivendas familiares 2001: distribución segundo a súa relación coa actividade económica*

	Área Monforte - O Barco						Lugo	Ourense	Galicia
	Total	Chantada	Terra de Lemos	Quiroga	Terra de Trives	Valdeorras			
Poboación maior de 16 anos	81.979	14.644	31.316	6.422	5.161	24.436	315.444	297.589	2.335.614
Poboación Activa	34.568	6.625	12.380	2.358	1.992	11.213	148.758	129.712	1.160.521
Pob. ocupada	30.544	5.995	10.675	2.107	1.742	10.025	133.172	112.320	1.014.566
Pob. parada	4.024	630	1.705	251	250	1.188	15.586	17.392	145.955
Na procura do 1º emprego	856	134	393	60	42	227	3.863	3.689	32.450
Xa traballou antes	3.168	496	1.312	191	208	961	11.723	13.703	113.505
Poboación Inactiva	47.411	8.019	18.936	4.064	3.169	13.223	166.686	167.877	1.175.093
Xubilado	26.167	5.239	10.727	2.323	2.038	5.840	91.925	83.016	477.892
Pensionista	4.833	652	1.999	484	233	1.465	15.836	17.607	146.162
Estudiante	5.766	868	2.239	455	300	1.904	25.113	23.592	213.450
Tarefas fogar	8.924	977	3.312	619	497	3.519	28.359	33.385	278.391
Outras	1.721	283	659	183	101	495	5.453	10.277	59.198

Fonte: *IGE, Censo de poboación e vivendas 2001*

cadro 2.9. reflicte, dunha banda, que en Monforte-O Barco as tres taxas son inferiores ás rexistradas no conxunto de Galicia media. Doutra, atendendo á distribución segundo sexo, ó igual que para o conxunto de Galicia, existe unha diferencia en torno ós vinte puntos no caso das taxas de actividade e ocupación, sendo a taxa de desemprego 4,5 puntos superior na área considerada, e de 6,5 puntos na comunidade autónoma.

Os **cadros 2.8.** a **2.10.** amosan que dos 30.544 **ocupados** en Monforte–O Barco, 18.859 persoas son homes (o 61,7%) e 11.685 son mulleres (o 38,3%). Atendendo á distribución sectorial, o 50,8% dos ocupados o están no sector servicios (15.521 ocupados), fronte ó 21,1% no sector industrial (6.453 persoas), un 15,7% no subsector agrícola (4.810 persoas) e o 12,2% no sector da construcción (3.731 traballadores).

Comparado co total galego, cómpre salienta-la elevada importancia relativa do sector agrícola (15,7% fronte ós 7,5% na economía galega) e o menor peso relativo do sector servicios (58,25 en Galicia). Asemade, a ocupación no sector industrial presenta unha porcentaxe superior á galega (21,1% e 18,8%, respectivamente).

Atendendo á distribución comarcal, o devandito **cadro 2.10.** reflicte, dunha banda, a importancia do subsector agrícola na comarca de Chantada, onde o 35,7% da súa poboación ocupada (2.143 persoas) está empregada neste subsector, sendo o seu peso relativo na ocupación agrícola da área considerada neste informe, do 44,6%. Asemade, tal e como se recolle no **anexo 6**, se a análise se fai a nivel municipal, a importancia relativa dos traballadores neste subsector acada o 49,9% da ocupación en Carballedo (o 42,5% en Taboada).

Por outra, respecto á ocupación no sector industrial, a comarca de Valdeorras acolle ó 57,9% da ocupación neste sector en Monforte- O Barco (3.737 persoas ocupadas). A importancia relativa da ocupación industrial nesta comarca é do 37,3%, 16,2 puntos porcentuais superior á rexistrada no conxunto de Galicia.

A comarca de Terra de Lemos é a que acolle ó maior número de traballadores no sector servicios, con 6.275 ocupados, o que representa o 40,4% dos traballadores deste sector na área obxecto de análise. Atendendo á importancia relativo da ocupación neste sector na comarca, o **cadro 2.10.** reflicte que o 58,8% dos traballadores pertencen a este sector.

Atendendo á distribución segundo a súa situación profesional, o **cadro 2.10.** reflicte que o número total de asalariados en Monforte-O Barco ascendeu a 20.613 persoas (o 67,5% da ocupación nesta zona), o que representa o 2,7% dos asalariados galegos. Os asalariados con contrato fixo representan o 59,5% dos asalariados totais (12.256 persoas) e os temporais, un 40,5% (8.357 persoas), sendo estas porcentaxes do 63,5% e 36,5% no conxunto de Galicia.

O maior número de asalariados concéntrase nas comarcas de Valdeorras e Terra de Lemos, que acollen o 47,2%

2.8. *Poboación de 16 e máis anos en vivendas familiares 2001: distribución segundo sexo e a súa relación coa actividade económica*

Homes

	Área Monforte - O Barco						Lugo	Ourense	Galicia
	Total	Chantada	Terra de Lemos	Quiroga	Terra de Trives	Valdeorras			
Poboación maior de 16 anos	39.697	7.066	14.878	3.127	2.599	12.027	152.188	141.586	1.112.041
Poboación Activa	20.923	3.739	7.266	1.477	1.293	7.148	86.612	76.710	681.501
Pob. ocupada	18.859	3.381	6.414	1.361	1.124	6.579	79.130	67.955	614.324
Pob. parada	2.064	358	852	116	169	569	7.482	8.755	67.177
Na procura do 1º emprego	309	55	129	18	18	89	1.450	1.488	12.092
Xa traballou antes	1.755	303	723	98	151	480	6.032	7.267	55.085
Poboación Inactiva	18.774	3.327	7.612	1.650	1.306	4.879	65.576	64.876	430.540
Xubilado	13.688	2.530	5.680	1.245	1.006	3.227	45.877	42.383	259.526
Pensionista	1.433	246	510	126	92	459	5.199	5.542	40.362
Estudiante	2.494	356	958	170	139	871	10.985	10.615	95.773
Tarefas fogar	253	44	93	18	18	80	702	900	5.737
Outras	906	151	371	91	51	242	2.813	5.436	29.142

Mulleres

	Área Monforte - O Barco						Lugo	Ourense	Galicia
	Total	Chantada	Terra de Lemos	Quiroga	Terra de Trives	Valdeorras			
Poboación maior de 16 anos	42.282	7.578	16.438	3.295	2.562	12.409	163.256	156.003	1.223.573
Poboación Activa	13.645	2.886	5.114	881	699	4.065	62.146	53.002	479.020
Pob. ocupada	11.685	2.614	4.261	746	618	3.446	54.042	44.365	400.242
Pob. parada	1.960	272	853	135	81	619	8.104	8.637	78.778
Na procura do 1º emprego	547	79	264	42	24	138	2.413	2.201	20.358
Xa traballou antes	1.413	193	589	93	57	481	5.691	6.436	58.420
Poboación Inactiva	28.637	4.692	11.324	2.414	1.863	8.344	101.110	103.001	744.553
Xubilado	12.479	2.709	5.047	1.078	1.032	2.613	46.048	40.633	218.366
Pensionista	3.400	406	1.489	358	141	1.006	10.637	12.065	105.800
Estudiante	3.272	512	1.281	285	161	1.033	14.128	12.977	117.677
Tarefas fogar	8.671	933	3.219	601	479	3.439	27.657	32.485	272.654
Outras	815	132	288	92	50	253	2.640	4.841	30.056

Fonte: *IGE*, *Censo de poboación e vivendas 2001*

2.9. *Taxas de actividade, ocupación e paro 2001: distribución segundo sexo*

	Total			Homes			Mulleres		
	Taxa de actividade	Taxa de ocuapción	Taxa de paro	Taxa de actividade	Taxa de ocuapción	Taxa de paro	Taxa de actividade	Taxa de ocuapción	Taxa de paro
		(%)			(%)			(%)	
Monforte - O Barco	42,2	37,3	11,6	52,7	47,5	9,9	32,3	27,6	14,4
Chantada	45,2	40,9	9,5	52,9	47,8	9,6	38,1	34,5	9,4
Terra de Lemos	39,5	34,1	13,8	48,8	43,1	11,7	31,1	25,9	16,7
Quiroga	36,7	32,8	10,6	47,2	43,5	7,9	26,7	22,6	15,3
Terra de Trives	38,6	33,8	12,6	49,7	43,2	13,1	27,3	24,1	11,6
Valdeorras	45,9	41,0	10,6	59,4	54,7	8,0	32,8	27,8	15,2
Provincia de Lugo	47,2	42,2	10,5	56,9	52,0	8,6	38,1	33,1	13,0
Provincia de Ourense	43,6	37,7	13,4	54,2	48,0	11,4	34,0	28,4	16,3
Galicia	49,7	43,4	12,6	61,3	55,2	9,9	39,1	32,7	16,4

Fonte: *IGE*, *Censo de poboación e vivendas 2001*

2.10. *Poboación ocupada en vivendas familiares 2001: distribución segundo sector e situacion profesional.*

	Área Monforte - O Barco						Lugo	Ourense	Galicia
	Total	Chantada	Terra de Lemos	Quiroga	Terra de Trives	Valdeorras			
Poboación ocupada	30.544	5.995	10.675	2.107	1.742	10.025	133.172	112.320	1.014.566
Agricultura	4.810	2.143	1.757	312	266	332	28.475	8.391	76.187
Pesca	29	6	10	6	-	7	1.945	42	34.009
Industria	6.453	575	1.374	523	244	3.737	17.244	20.085	190.663
Construcción	3.731	637	1.259	300	290	1.245	14.071	15.077	123.172
Servicios	15.521	2.634	6.275	966	942	4.704	71.437	68.725	590.535
Segundo situación profesional	30.544	5.995	10.675	2.107	1.742	10.025	133.172	112.320	1.014.566
Traballador por conta propia	9.390	2.674	3.577	595	484	2.060	44.713	26.929	226.972
Emprega persoal	2.431	419	1.033	132	70	777	9.624	9.023	70.761
Non emprega persoal	6.959	2.255	2.544	463	414	1.283	35.089	17.906	156.211
Asalariados	20.613	2.978	7.006	1.440	1.257	7.932	84.729	84.643	776.325
Fixo	12.256	1.883	4.508	619	602	4.644	55.240	56.039	492.698
Eventual	8.357	1.095	2.498	821	655	3.288	29.489	28.604	283.627
Outras	541	343	92	72	1	33	3.730	748	11.269
Axusdas familiares	307	150	62	70	1	24	3.126	267	7.926
Membro cooperativas	234	193	30	2	-	9	604	481	3.343

Fonte: *IGE*, *Censo de poboación e vivendas 2001*

(7.932 asalariados) e 34,0% (7.006 asalariados) dos asalariados da zona obxecto de estudio, respectivamente. As comarcas de Terra de Lemos e Chantada presentan unha importancia relativa dos asalariados con contrato fixo similar á rexistrada en Galicia (64,3% e 63,2%, respectivamente), en tanto que en Quiroga e Terra de Trives, o número de asalariados con contrato temporal é superior ó de asalariados fixos (o 57,0% e 52,1% dos asalariados nestas dúas comarcas son temporais).

O número total de empresarios, con e sen asalariados, acadou as 9.390 persoas (o 30,7% dos ocupados en Monforte-O Barco) polo que o seu peso relativo no total galego foi do 4,1%. Atendendo á distinción entre empresarios con e sen asalariados, o devandito **cadro 2.10.** amosa que 6.959 empresarios non empregan persoal (o 74,1%) e que 2.431 empresarios si o fan (o 25,9%). A comarca de Terra de Lemos é a que acolle o maior número de empresarios, tanto con asalariados como sen eles, e acolle-lo 38,1% dos empresarios totais de Monforte-O Barco (3.577 empresarios). Séguenlle en importancia Chantada e Valdeorras, que acollen o 28,5% e 21,9% dos empresarios, respectivamente (2.674 e 2.060 persoas).

En termos relativos, o devandito **cadro 2.10.** reflicte que en tódalas comarcas de Monforte-O Barco, agás en Valdeorras, a importancia relativa dos empresarios que non empregan persoal é superior á media de Galicia, salientando os casos de Terra de trives e Chantada, onde esa diferencia é de máis de 15 puntos porcentuais.

No caso das axudas familiares e dos membros de cooperativas, estes ascenderon a 307 e 234 ocupados, respectivamente, o que representa o 3,9% e 7,0%, respectivamente, do total galego. Ente tódalas comarcas da zona salienta a comarca de Chantada, que acolle o 48,9% das axudas familiares de Monforte-O Barco (150) e o 82,9% dos membros de cooperativas (193 ocupados).

No concernente á **poboación parada**, o **cadro 2.7.** amosa que esta ascendeu a 4.024 persoas as que 3.168 xa traballaran antes e 856 persoas están á procura do seu primeiro emprego. Comparado co total galego, Monforte – O Barco acolle o 2,8% das persoas desempregadas en Galicia, sendo esta porcentaxe do 2,6% no caso das persoas que están á procura do seu primeiro emprego, e do 2,8% no caso das persoas en paro que xa traballaran con anterioridade.

As comarcas de Terra de Lemos e Valdeorras son as que presenta o maior número de parados, con 1.705 e 1.188 desempregados (o 71,9% dos parados da zona considerada), respectivamente, namentres que as taxas de desemprego máis elevadas danse en Terra de Lemos e Terra de Trives, con 13,8% e 12,6%, respectivamente.

Atendendo á distribución segundo sexos, o **cadro 2.8.** amosa que a diferencia do acontecido no conxunto da comunidade autónoma, Monforte-O Barco presenta un número de mulleres desempregadas inferior ó dos homes. Namentres que en Galicia o 54,0% das persoas desempregadas son mulleres, na zona obxecto

de análise esta porcentaxe ascende ó 48,7%.

Este predominio do desemprego dos homes prodúcese polo comportamento do mercado de traballo en Chantada e Terra de Trives, onde o 56,8% e o 67,6% das persoas paradas son homes. Pola contra, en Quiroga e Valdeorras o número de mulleres desempregadas é superior ó dos homes, representando o 53,8% e 52,1% das persoas desempregadas nas respectivas comarcas.

No concernente á **poboación inactiva** e a súa causa, o **cadro 2.7.** amosa que esta ascendeu a 47.411 persoas (o 4,0% dos inactivos galegos), dos que o 60,4% son mulleres (28.637 persoas). Atendendo á causa de inactividade, o 55,2% das persoas inactivas en Monforte-O Barco (26.167 persoas) son persoas xubiladas. Comparado co total galego, cómpre salienta-la elevado peso relativo deste tipo de inactividade, ó representa-lo 40,7% da inactividade en Galicia.

Atendendo á distribución comarcal, o devandito **cadro 2.7.** reflicte que 18.936 persoas pertencen á comarca de Terra de Lemos (un 39,9%), seguíndolle en importancia en canto ó número de inactivos, Valdeorras con 13.223 persoas (27,9%) e Chantada, con 8.019 inactivos (16,9%).

• Paro Rexistrado

Segundo os datos do **cadro 2.11.**, no que aparecen reflectidos os datos de paro rexistrado nas oficinas de emprego da Xunta de Galicia para os anos 2001 e 2002, o paro rexistrado en Monforte-O Barco a 31 de decembro do ano 2002 ascendeu a 3.880 persoas desempregadas, 155 persoas máis que o ano anterior, o que significa un aumento do paro rexistrado na área funcional do 4,2%, porcentaxe inferior ó das provincias de Lugo (8,6%) e Ourense (8,9%), así como inferior tamén a porcentaxe de incremento do paro rexistrado no conxunto de Galicia, que para o período sinalado foi do 9,2%.

O incremento do paro rexistrado que se observa no conxunto da área considerada, non reflicte unha situación homoxénea nas comarcas que a integran. Dunha banda, as comarcas de Chantada, Terra de Lemos e Terra de Trives experimentan no período 2001-2002 incrementos no paro rexistrado do 0,7%, do 11% e do 12,6% respectivamente, destacando en termos absolutos o incremento de 149 persoas desempregadas na comarca de Terra de Lemos: Doutra banda, as comarcas de Quiroga e Valdeorras reducen un 3,1% e un 1,5% respectivamente o paro rexistrado, con 10 e 17 persoas desempregadas menos respectivamente.

En xeral, dado o maior incremento porcentual do paro rexistrado no conxunto de Galicia, o peso do paro rexistrado na área funcional no conxunto da Comunidade baixa do 2,7% no ano 2001 ó 2,6% no ano 2002.

Tendo en conta a distribución das persoas desempregadas en función da súa idade, **cadro 2.12.**, o 27% das persoas desempregadas da zona obxecto de estudio teñen menos de 30 anos, das que o 58,9% son mulleres. En xeral o 54,5% das persoas desempregas da área considerada

2.11. *Paro rexistrado 2001-2002* (1)

	2001	2002	02/01 (número)	02/01 (%)
Área Monforte-O Barco	3.725	3.880	155	4,2
Chantada	685	690	5	0,7
Terra de Lemos	1.352	1.501	149	11,0
Quiroga	322	312	-10	-3,1
Terra de Trives	223	251	28	12,6
Valdeorras	1.143	1.126	-17	-1,5
Provincia de Lugo	14.344	15.572	1.228	8,6
Provincia de Ourense	16.723	18.214	1.491	8,9
Galicia	138.354	151.015	12.661	9,2
Monforte-O Barco / Galicia *(%)*	2,7	2,6		
Monforte-O Barco / Provincias *(%)*	12,0	11,5		

(1) Datos a 31 de decembro
Fonte: *Instituto Galego das Cualificacións* , *Informe comarcal do mercado laboral*

2.12. *Paro rexistrado a 31-12-2002: distribución segundo grupos de idade*

	Total	Menores de 30 anos			Resto de idades		
		Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total
Área Monforte-O Barco	3.880	431	617	1.048	1.323	1.509	2.832
Chantada	690	82	95	177	285	228	513
Terra de Lemos	1.501	173	274	447	464	590	1.054
Quiroga	312	30	35	65	116	131	247
Terra de Trives	251	29	22	51	146	54	200
Valdeorras	1.126	117	191	308	312	506	818
Provincia de Lugo	15.572						
Provincia de Ourense	18.214						
Galicia	151.015						
Monforte-O Barco / Provincias *(%)*	11,5						
Monforte-O Barco / Galicia *(%)*	2,6						

Fonte: *Instituto Galego das Cualificacións* , *Informe comarcal do mercado laboral*

2.13. *Paro rexistrado a 31-12-2002: distribución segundo sectores de actividade económica*

	Total	Agricultura e pesca	Industria	Electricidade	Construcción	Comercio e hostalería	Transporte e comunicación	Outros servicios	Sen emprego anterior
Área Monforte-O Barco	3.880	91	609	24	660	695	106	1.011	684
Chantada	690	17	112	1	147	127	20	198	68
Terra de Lemos	1.501	42	162	5	241	242	45	392	372
Quiroga	312	16	39	-	63	37	11	83	63
Terra de Trives	251	3	33	15	70	29	5	74	22
Valdeorras	1.126	13	263	3	139	260	25	264	159
Provincia de Lugo	15.572	399	1.742	32	2.110	3.362	476	4.638	2.813
Provincia de Ourense	18.214	381	2.907	60	2.701	3.541	375	5.198	3.051
Galicia	151.015	3.698	26.220	244	18.062	30.853	4.248	39.011	28.679
Monforte-O Barco / Provincias *(%)*	11,5	11,7	13,1	26,1	13,7	10,1	12,5	10,3	11,7
Monforte-O Barco / Galicia *(%)*	2,6	2,5	2,3	9,8	3,7	2,3	2,5	2,6	2,4

Fonte: *Instituto Galego das Cualificacións* , *Informe comarcal do mercado laboral*

2.14. *Beneficiarios das actuacións de orientación laboral 2001-02*

	2001	2002
Área Monforte-O Barco	1.868	2.081
Chantada-A Ulloa	465	389
Terra de Lemos-Quiroga	782	869
Terra de Trives	139	218
Valdeorras	482	605
Provincia de Lugo	8.058	7.852
Provincia de Ourense	10.554	9.976
Galicia	71.172	68.496

Fonte: *Consellería de Asuntos Sociais, Emprego e Relacións Laborais, Medidas activas de emprego:balance de resultados*

son mulleres (2.126), das que o 71% teñen máis de 30 anos.

No **cadro 2.13.** recóllense datos do paro rexistrado a 31 de decembro do ano 2002 desagregados por sectores de actividade económica. Destes datos dedúcese que, ó igual que acontece no conxunto de Galicia e a nivel provincial, a maior parte do desemprego rexistrado nas diferentes comarcas prodúcese na actividade de "outros servicios", con 1.011 desempregados, o 26% do desemprego total de Monforte-O Barco, seguida das actividades de "Comercio e hostalería" con 695 desempregados, o 17,9% do desemprego total, e da categoría de "Sen emprego anterior" que con 684 parados acolle ó 17,6% do paro rexistrado no conxunto da área funcional.

En termos relativos, Monforte-O Barco, acolle o 2,6% do paro rexistrado no total da Comunidade Autónoma e o 11,5% do parado rexistrado nas provincias de Lugo e Ourense consideradas no seu conxunto. Cómpre salienta-la importancia relativa do desemprego nas actividades de "electricidade" e "construcción" que acollen o 9,8% e o 3,7% , respectivamente, do paro rexistrado no conxunto de Galicia nestes sectores de actividade (o 26,1% e 13,7% se a comparación se fai en termos do desemprego no conxunto das provincias de Lugo e Ourense).

Medidas activas de emprego

As medidas activas de emprego poden agruparse en catro grandes grupos: as medidas destinadas á mellora da empregabilidade, as actuacións para o fomento do emprego e a estabilidade laboral, as actuacións para o desenvolvemetno da economía social e do autoemprego, e finalemtne, os programas de cooperacións e escolas obradoiro.

Ó longo do ano 2002 os programas de mellora da empregabilidade configuráronse como unha oferta integral de servicios que se poden agrupar en medidas de formación, asesoramento e intermediación laboral. A xestión de todas estas medidas corresponde ó Servicio Público de Emprego (SPE), contando cunha rede complementaria de entidades que actúan por conta do SPE e baixo a súa coordinación.

O número de beneficiarios das **actuacións de orientación laboral** na área de Monforte – O Barco ascendeu a 2.801 persoas (un 11,4% máis que no ano ante-

2.15. *Resultado das accións de orientación realizadas 2001-02*

2001

	Área Monforte - O Barco					Lugo	Ourense	Galicia
	Total	Chantada - A Ulloa	Terra de Lemos-Quiroga	Terra de Trives	Valdeorras			
CV altamente incoherente: modificado	-	-	-	-		16	8	162
Exclusión definitiva programa PIL-RAI	6	2	2	-	2	16	32	122
Exclusión temporal programa PIL-RAI	5		3	2	-	11	17	86
Finalización programa PIL-RAI	93	21	51	9	12	213	480	1.685
Necesita máis orientación	108	2	-	53	53	232	540	3.563
Necesita máis orientación con urxencia	1	1	-	-	-	20	18	130
Non lle interesa buscar traballo activamente	39	18	14	2	5	182	198	2.597
O demandante non asistiu á entrevista	474	114	227	12	121	2.240	3.349	23.294
Orientación finalizada normalmente	1.070	301	470	60	239	4.636	5.211	35.257
Perfecta adecuación do seu CV	21	-	12	1	8	152	408	1.715
Precisara máis orientación, por enfermidade	9	5	3	-	1	43	54	375
Sen facilitar	41		-	-	41	-	5	5
Só precisa información	1	1	-	-	-	297	234	2.179

2002

	Área Monforte - O Barco					Lugo	Ourense	Galicia
	Total	Chantada - A Ulloa	Terra de Lemos-Quiroga	Terra de Trives	Valdeorras			
CV altamente incoherente: modificado	2	2	-	-		12	18	146
Exclusión definitiva programa PIL-RAI	4	2	2	-		9	19	101
Exclusión temporal programa PIL-RAI	3		1	1	1	10	16	69
Finalización programa PIL-RAI	85	28	41	14	2	156	425	1.530
Necesita máis orientación	206	-	-	133	73	263	567	3.654
Necesita máis orientación con urxencia	1	-	-	-	1	16	44	103
Non lle interesa buscar traballo activamente	29	22	7	-	-	148	206	1.894
O demandante non asistiu á entrevista	524	89	282	22	131	2.258	2.885	21.209
Orientación finalizada normalmente	1.084	241	506	47	290	4.330	4.829	34.954
Perfecta adecuación do seu CV	21	1	16	1	3	227	419	1.477
Precisara máis orientación, por enfermidade	6	3	2	-	1	39	64	338
Sen facilitar	114		11	-	103	15	194	1.138
Só precisa información	2	1	1	-	-	369	290	1.882

Fonte: *Consellería de Asuntos Sociais, Emprego e Relacións Laborais, Medidas activas de emprego:balance de resultados*

2.16. *Movementos e xestións nas Oficinas de Emprego da Xunta 2002*

	Área Monforte - O Barco					Lugo	Ourense	Galicia
	Total	Chantada - A Ulloa	Terra de Lemos-Quiroga	Terra de Trives	Valdeorras			
Movementos								
Altas de demanda	22.779	4.582	10.606	1.044	6.547	95.129	76.940	893.760
Baixas de demanda	22.535	4.440	10.552	999	6.544	93.826	75.067	879.096
Novas inscripcións	1.404	328	614	50	412	5.759	6.096	53.300
Nº contratos rexistrados	16.015	2.427	8.257	335	4.996	65.935	46.933	630.377
Xestión								
Nº ofertas de traballo	1.360	248	831	82	199	6.558	5.858	65.063
Nº orientacións laborais realizadas	1.282	389	336	218	339	3.343	4.913	22.116
Nº beneficiarios PIL-RAI do 2002 citados	591	138	229	140	84	1.206	2.688	10.155
Paro rexistrado a 31/12/2002	4.248	1.094	1.813	251	1.090	15.572	18.214	151.015
Nº ofertas tramitadas por centros asociados da área de influencia	435	51	106	7	271	953	1.250	10.447
Nº demandantes asistentes a cursos de F.O.	953	206	475	-	272	5.113	4.943	26.761

Fonte: *Consellería de Asuntos Sociais, Emprego e Relacións Laborais, Medidas activas de emprego: balance de resultados*

rior) o que representa o 3,0% dos beneficiarios galegos destas medidas. Atendendo ó seu resultado, o **cadro 2.15.** reflicte que un total de 1.084 actuacións corresponden a orientacións que finalizaron normalmente (o 52,1%), chegando ás 524 aquelas nas que o demandante non asistiu á entrevista (25,2%).

A comarca de Terra de Lemos- Quiroga acolleu un total de 869 beneficiarios (o 41,8% do total da área funcional), seguida de Valdeorras con 605 beneficiarios (o 29,1%). As comarcas de Chantada- A Ulloa e Terra de Trives son as que acadan un menor número de beneficiarios con 389 e 218 persoas respectivamente, o que supón o 18,7% e o 10,5% cada unha.

Fronte ó predominio das actuacións de orientacións que finalizaron normalmente e aquelas nas que o demandante non asistiu á entrevista en Chantada-A Ulloa, Terra de Lemos-Quiroga e en Valdeorras, na comarca de Terra de Trives o resultado das orientacións predominante é o de "necesita máis orientación", seguido do des "perfecta adecuación do seu CV".

En relación ós datos rexistrados nas **oficinas de emprego da Xunta de Galicia** en 2002, **cadro 2.16.**, das 893.760 altas de demanda de emprego rexistradas en Galicia, 22.779 pertencen á área obxecto de estudio (o 2,5%), e das 879.096 baixas de demanda, 22.535 pertencen a Monforte-O Barco (2,6%). Nese ano rexistráronse un total de 630.377 contratos, ascendendo a 16.015 contratos os rexistrados na zona Xeográfica considerada (o 2,5% do total galego).

No concernente á xestión nesas oficinas, en 2002 xestionáronse un total de 1.360 ofertas de traballo na área Monforte o Barco (o 2,1% do total galego), das que a oficina de Monforte de Lemos acolle o 61,1% das mesmas (831 ofertas de traballo). Pola contra, as ofertas recollidas en O Barco de Valdeorras só representan o 6,0% do total da área analizada (82 ofertas).

O devandito **cadro 2.16.** amosa que en 2002, os centros asociados da área de influencia das oficinas pertencentes a Monforte-O Barco tramitaron un total de 435 ofertas (o 4,2% das tramitadas por estes centros en Galicia), das que 271 corresponden á oficina de O Barco de Valdeorras, sendo a de Pobra de Trives a que menos ofertas tramitou, con 7.

O número de demandantes asistentes a cursos de formación ocupacional na área obxecto de estudio ascendeu en 2002 a 953 persoas (o 3,6% do total de Galicia), dos que 475 pertencen a Terra de Lemos-Quiroga, 272 a Valdeorras e 206 a Chantada-A Ulloa.

No que á **programación FIP** en "Monforte-O Barco" se refire, ó longo de 2002 realizáronse un total de 54 cursos ós que asistiron 933 alumnos, cunha media de 17,3 alumnos por curso (16,4 alumnos de media no conxunto de Galicia). O presuposto destes cursos acadou os 1.544,6 miles de euros en 2002 (69,7 miles de euros menos que en 2001), o que representa o 3,8% do orzamento en Galicia.

Tal como se recolle no devandito **cadro 2.17.**, en Terra de Lemos realizá-

2.17. ***Programación FIP 2001-02: cursos, alumnos e orzamentos***

	2001			2002		
	Cursos	Alumnos	Orzamentos (en miles de €)	Cursos	Alumnos	Orzamentos (en miles de €)
Área Monforte-O Barco	54	909	1.614,3	54	933	1.544,6
Chantada-A Ulloa	10	169	402,5	12	206	329,7
Terra de Lemos-Quiroga	21	349	654,5	24	425	745,6
Terra de Trives	3	46	71,1			
Valdeorras	20	345	486,2	18	302	469,2
Provincia de Lugo	266	4.219	7.565,6	260	4.236	7.288,6
Provincia de Ourense	274	4.427	7.533,7	259	4.293	7.449,5
Galicia	1.464	23.543	41.126,9	1.425	23.379	40.650,3

Fonte: Consellería de Asuntos Sociais, Emprego e Relacións Laborais, Medidas activas de emprego:balance de resultados

ronse un total de 24 cursos, ós que asistiron unha media de 17,2 alumnos por curso, e cun custo de 745,6 miles de euros. Séguelle en importancia Valdeorras, con 18 cursos en 2002 (16,8 alumnos de media) e un custo de 469,2 miles de euros. Chantada-A Ulloa acolleu un total de 12 cursos, cunha presencia media de 17,2 alumnos por curso, e un presuposto de 329,7 miles de euros.

No marco das actuacións para o **fomento do emprego e da estabilidade laboral**, **cadro 2.18.**, beneficiáronse un total de 298 traballadores da área analizada neste informe, o que representa o 2,2% dos beneficiarios galegos (1,9% en 2001). O investimento total neste tipo de medidas ascendeu a 894,4 miles de euros, sendo o seu peso relativo no investimento total galego do 2,5% en 2002 (2,0% no ano anterior).

A comarca de Valdeorras foi a que acolleu o maior número de beneficiarios, con 113 persoas (58 máis que en 2001), sendo o seu investimento de 388,0 miles de euros (113,4 miles de euros en 2001). Séguelle en importancia Terra de Lemos-Quiroga, con 108 beneficiarios (177 en 2001), e un investimento de 319,1 miles de euros (346,2 miles de euros). As comarcas de Chantada-A Ulloa e Terra de Trives e Valdeorras tiveron 67 e 10 beneficiarios respectivamente, e un investimento de 161,3 e 26,0 miles de euros.

As medidas de fomento de emprego e da estabilidade laboral complétanse con medidas e axudas a novas iniciativas e outras fórmulas empresariais englobadas baixo o concepto de **economía social**. No ano 2002, na área Monforte-O Barco beneficiáronse das axudas ó desenvolvemento da economía social e do autoemprego un total de 371 traballadores (84 menos que en 2001), sendo o investimento neste tipo de actuacións de 1.117,5 miles de euros (259,5 miles de euros menos). Comparado co total galego, no ano 2002 a área Monforte-O Barco acolle o 3,6% dos beneficiarios galegos destas axudas, e o 4,1% do investimento, sendo estas porcentaxes do 4,2% e 5,1%, respectivamente, en 2001. (**cadro 2.19.**)

A comarca Terra de Lemos-Quiroga acolle o maior número de beneficiarios dentro da área obxecto de análise, con 172 persoas, sendo o seu investimento de

2.18. *Actuacións para o fomento do emprego e da estabilidade laboral 2001-02*

	2001		2002	
	Beneficiarios	Investimento (en miles de €)	Beneficiarios	Investimento (en miles de €)
Área Monforte-O Barco	335	723,9	298	894,4
Chantada-A Ulloa	81	177,8	67	161,3
Terra de Lemos-Quiroga	177	346,2	108	319,1
Terra de Trives	22	86,5	10	26,0
Valdeorras	55	113,4	113	388,0
Provincia de Lugo	2.350	5.030,4	1.933	5.742,6
Provincia de Ourense	1.639	3.479,5	1.463	5.185,1
Galicia	17.397	36.186,3	13.591	36.225,7

Fonte: *Consellería de Asuntos Sociais, Emprego e Relacións Laborais, Medidas activas de emprego:balance de resultados*

2.19. *Actuacións para o desenvolvemento da economía social e do autoemprego 2001-02*

	2001		2002	
	Beneficiarios	Investimento (en miles de €)	Beneficiarios	Investimento (en miles de €)
Área Monforte-O Barco	371	1.377,0	287	1.117,5
Chantada-A Ulloa	98	396,9	64	312,2
Terra de Lemos-Quiroga	184	606,6	172	645,2
Terra de Trives	17	78,2	3	12,0
Valdeorras	72	295,3	48	148,1
Provincia de Lugo	1.298	4.706,3	1.177	4.511,2
Provincia de Ourense	1.224	5.011,7	993	4.048,3
Galicia	8.929	26.598,0	8.032	27.386,9

Fonte: *Consellería de Asuntos Sociais, Emprego e Relacións Laborais, Medidas activas de emprego:balance de resultados*

2.20. *Programas de cooperación e escolas obradoiro 2001-02*

	2001		2001	
	Beneficiarios	Investimento (en miles de €)	Beneficiarios	Investimento (en miles de €)
Área Monforte-O Barco	550	3.374,4	635	5.181,2
Chantada-A Ulloa	134	887,8	135	992,9
Terra de Lemos-Quiroga	291	1.705,2	385	3.452,1
Terra de Trives	56	341,4	37	173,4
Valdeorras	69	439,9	78	562,8
Provincia de Lugo	1.982	16.410,2	2.445	18.784,6
Provincia de Ourense	2.273	16.189,8	2.389	15.755,8
Galicia	10.208	75.813,1	11.253	82.571,3

Fonte: *Consellería de Asuntos Sociais, Emprego e Relacións Laborais, Medidas activas de emprego:balance de resultados*

645,2 miles de euros. Séguelle en importancia, no que ó número de beneficiarios e investimento se refire, Chantada-A Ulloa, con 64 beneficiarios e 312,2 miles de euros investidos, Valdeorras, con 48 beneficiarios e un investimento de 148,1 miles de euros, e Terra de Trives, con 3 beneficiarios e 12,0 miles de euros.

Finalmente, no que ós **programas de cooperación e escolas-obradoiro** se refire, un total de 635 persoas beneficiáronse deste tipo de actuacións (550 no ano 2001), que recibiron un investimento de 5.181,2 miles de euros (1.806,8 miles de euros máis que no ano anterior). Comparado co total galego, o número de beneficiarios deste tipo de programas representa o 5,6% (dúas décimas superior á rexistrada en 2001), sendo do 6,3% no caso do investimento (1,8 puntos superior).

O **cadro 2.20.** amosa que Terra de Lemos-Quiroga foi a comarca con un maior número de beneficiarios, 385, e con un maior investimento, 3.452,1 miles de euros, seguida de Chantada-A Ulloa, con 135 beneficiarios e 992,9 miles de euros. As comarcas de Valdeorras e Terra de Trives acolleron a 78 e 37 beneficiarios con un investimento de 562,8 e 173,4 miles de euros, respectivamente. n